Mateřská škola Libocká, příspěvková organizace
Libocká 148/66, 161 00 Praha 6 – Liboc
IČO: 70942897 | ID datové schránky: 8s7qt2g
tel.: 212 812 130 | info@mslibocka.cz | https://ms-libocka.cz/

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM MŠ LIBOCKÁ

Program stanovuje cíle, obsah a postupy prevence v Mateřské škole Libocká. Podporuje bezpečí, zdravé vztahy, celkovou pohodu dětí a včasnou pomoc při vznikajících obtížích. Je určen pedagogickým pracovníkům školy a navazuje na spolupráci s rodinami.

1. Zaměření programu

Prevence v MŠ Libocká je přirozenou součástí předškolního vzdělávání, hry, denního režimu a vztahů mezi dětmi a dospělými. Vychází z individuálních potřeb dětí a podporuje jejich samostatnost, sebeúctu, schopnost spolupracovat a požádat o pomoc. Preventivní působení propojuje pedagogický tým, školní poradenské pracoviště (ŠPP) a zákonné zástupce.

Program zahrnuje všechny děti školy, včetně dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP), dětí nadaných, dětí s odlišným mateřským jazykem a dětí v náročné životní situaci. Činnosti se přizpůsobují věku, vývojovému tempu, komunikačním možnostem a zkušenostem dítěte. Podpora vychází z konkrétních projevů a situací; děti se neoznačují nálepkami.

Prioritami pro školní rok 2026/2027 jsou bezpečná adaptace, prevence ubližování a vyčleňování, rozvoj emočních a sociálních dovedností, zdravé návyky, osobní bezpečí a včasná spolupráce s rodinou. Program navazuje na školní vzdělávací program, školní řád, program poradenských služeb a pravidla bezpečnosti školy.

Právní a metodická východiska:

Program vychází ze zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona, zejména z ustanovení o bezpečnosti, školním řádu a předškolním vzdělávání; ze zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících; z vyhlášek č. 14/2005 Sb., č. 72/2005 Sb. a č. 27/2016 Sb., vždy v účinném znění. Ochrana dítěte a nakládání s údaji se řídí také zákonem č. 359/1999 Sb., GDPR a zákonem č. 110/2019 Sb. Kurikulárním východiskem je RVP PV uplatňovaný školou. Metodická doporučení MŠMT k prevenci rizikového chování a řešení šikany se využívají přiměřeně podmínkám mateřské školy.

2. Organizace a odpovědnost

Bc. Petra Sofková

Ředitelka školy, speciální pedagog a vedoucí ŠPP odpovídá za organizaci a koordinaci programu, podmínky jeho realizace, spolupráci s odbornými institucemi a řešení závažných situací. Zajišťuje sjednocení postupů zaměstnanců, jejich seznámení s programem a průběžné i závěrečné vyhodnocení. Rozhoduje o návazných organizačních opatřeních a plnění zákonných povinností školy.

Bc. Nikola Vítová

Speciální pedagog se podílí na včasném zachycení obtíží, navrhování podpory a konzultacích s rodiči. Poskytuje metodickou podporu učitelům a asistentům pedagoga (AP), pomáhá přizpůsobovat preventivní činnosti dětem se SVP a vyhodnocovat jejich účinek. Spolupracuje při řešení obtíží v chování a při komunikaci s PPP/SPC.

Pedagogický tým a ostatní zaměstnanci:

Učitelé každodenně vedou děti k bezpečnému chování, sledují vztahy ve třídě, upravují podmínky vzdělávání a komunikují s rodiči. AP podporují zapojení a samostatnost dětí podle zadání učitele a předávají důležitá pozorování. Všichni zaměstnanci respektují důstojnost dětí, chrání jejich bezpečí a neprodleně předávají zjištění o ohrožení ředitelce. O konkrétních preventivních úkolech pedagogický tým jedná při pravidelných poradách; závažné podněty projednává bezodkladně.

3. Výchozí posouzení potřeb a cíle

Na začátku školního roku učitelé s podporou ŠPP vyhodnotí adaptaci, vztahy, komunikační potřeby, míru samostatnosti a situace, ve kterých vznikají konflikty nebo přetížení. Vycházejí z pozorování, rozhovorů s rodiči, pedagogické dokumentace a zkušeností z předchozího období. Nové potřeby doplňují průběžně. Posouzení vede k volbě konkrétních činností pro danou třídu a k úpravě prostředí.

Cíl	Jak škola sleduje naplňování
Dítě zažívá bezpečí a přijetí	Pozorování adaptace, zapojení do hry a dostupnosti pomoci dospělého.
Dítě se učí řešit konflikt bez ubližování	Záznam opakovaných situací a pokroku při využití domluvených postupů.

Cíl	Jak škola sleduje naplňování
Dítě rozpoznává potřeby a emoce	Pozorování komunikace, žádosti o pomoc a využívání podpory při zklidnění.
Dítě si osvojuje bezpečné a zdravé návyky	Praktické ověření v běžných situacích a při hrách, přiměřeně věku.
Pomoc navazuje včas na vznikající obtíže	Kontrola konkrétních dohod s rodinou, odpovědnosti a termínů vyhodnocení.

Pokrok se hodnotí ve vztahu k možnostem konkrétního dítěte. Úspěchem není pouze absence incidentů, ale také schopnost dětí vyhledat pomoc, lepší zapojení do kolektivu a účinná reakce dospělých na vznikající problémy.

4. Obsah každodenní prevence

Adaptace a pocit bezpečí

Učitelé vytvářejí předvídatelný režim, vysvětlují změny a poskytují dětem oporu při odloučení od rodičů. S rodinou sjednocují způsob předávání dítěte a vhodné adaptační kroky. Dítě má možnost obrátit se na známého dospělého, využít klidnější činnost a postupně se zapojovat do skupiny. Přetrvávající obtíže se konzultují s rodiči a ŠPP.

Vztahy a prevence ubližování

Ve třídách vznikají jednoduchá pravidla s konkrétními příklady: chráníme sebe i druhé, neubližujeme, domlouváme se, respektujeme odmítnutí a o pomoc žádáme dospělého. Učitelé je připomínají v situacích, které děti prožívají. Podporují střídání, sdílení, respekt k odlišnostem a zapojení do hry. Opakované vylučování, zesměšňování či ubližování aktivně zastavují.

Emoce a wellbeing

Děti se učí rozpoznávat emoce, pojmenovat potřebu a přijmout pomoc při zklidnění. Dospělý nabízí vhodné vyjádření hněvu, uklidnění a návrat do činnosti. Používají se příběhy, obrázky

emocí, dramatizace, pohyb a kooperativní hry. Škola vyvažuje aktivitu a odpočinek a omezuje zbytečné přetěžování hlukem, čekáním nebo nepřiměřenými nároky.

Osobní hranice a bezpečný kontakt

Přiměřeně věku se děti učí, že mohou odmítnout nepříjemný dotyk, říci „ne“ nebo „stop“ a požádat o pomoc. Poznávají rozdíl mezi příjemným překvapením a tajemstvím, které je děsí nebo jim ubližuje. Učitelé respektují soukromí při hygieně a převlékání a nevynucují fyzický kontakt. Bezpečný dospělý je ten, ke kterému se dítě může obrátit; dítě nenese odpovědnost za ochranu před jednáním dospělých.

Bezpečí při pobytu venku a v dopravě

Děti procvičují bezpečný pohyb ve skupině, zastavení na domluvený signál, přecházení s dospělým a chování na zahradě či hřišti. Učí se neodcházet bez vědomí učitele, nepřijímat nabídky neznámých osob a nedotýkat se neznámých předmětů, zvířat nebo látek. Za dohled, organizaci a bezpečné podmínky vždy odpovídají dospělí.

Zdravé návyky a digitální prostředí

Program podporuje hygienu, pitný režim, pestrou stravu, pohyb, odpočinek a péči o vlastní tělo bez zostuzování a srovnávání. Děti se učí užívat léky pouze pod dohledem oprávněného dospělého a nesahat na neznámé látky. O digitálním prostředí se hovoří jednoduše: nepříjemný obsah ukázat dospělému a nevstupovat do komunikace s neznámými lidmi. S rodiči škola probírá přiměřené používání obrazovek, spánek a společnou hru.

5. Formy práce a individualizace

Základ tvoří volná a řízená hra, komunitní kruh, příběhy, loutky, dramatizace, pohyb, výtvarné činnosti a běžné situace během dne. Učitel využívá krátké, názorné a opakované aktivity a vlastní příklad. Preventivní působení je průběžné; jednorázová akce jej pouze doplňuje. Případný externí program se vybírá podle věku dětí, odbornosti poskytovatele a návaznosti na cíle školy.

U mladších dětí převažuje bezpečný vztah, názorný příklad a jednoduché pojmenování. U starších dětí se postupně rozvíjí domluva, řešení modelových situací, rozpoznání hranic a větší samostatnost. U dětí se SVP se využívá vizuální opora, srozumitelné pokyny, předvídatelný režim a přiměřená míra pomoci. Děti s odlišným mateřským jazykem mají dostatek názorných příkladů a času pro porozumění. Rodinné nebo zdravotní okolnosti se před ostatními dětmi nerozebírají.

Škola nepoužívá zastrašování, ponižování, kolektivní tresty ani veřejné označování dítěte za problémové. Pravidla se učí a procvičují s podporou dospělého. Při obtížích se nejprve hledá příčina a upravují podmínky; přiměřená náprava je spojena s pochopením situace a obnovením bezpečí.

6. Roční plán preventivních témat

Preventivní programy provázejí děti MŠ Libocká během celého školního roku. Jsou průběžně začleňovány do každodenních činností a tematických celků a navazují na aktuální potřeby dětí a jednotlivých tříd. Jejich obsah se přiměřeně věku opakuje a rozvíjí tak, aby děti postupně upevňovaly bezpečné chování, zdravé návyky a pozitivní vztahy.

Témata se začleňují do třídního plánování a opakují podle potřeb dětí. Učitelé v jednotlivých třídách odpovídají za realizaci, ŠPP poskytuje metodickou podporu. Konkrétní termíny besed nebo návštěv se stanoví podle možností školy; plán nepředpokládá povinný nákup externích programů.

Období	Téma a příklady činností
Září	Adaptace, seznámení s prostředím a dospělými; společná pravidla, požádání o pomoc.
Říjen	Kamarádství a spolupráce; hry ve dvojicích, střídání, domlouvání a zapojení do hry.
Listopad	Emoce a zklidnění; příběhy, pojmenování pocitů a nabídka bezpečných způsobů regulace.
Prosinec	Ohleduplnost a odlišnosti; pomoc druhým a společné činnosti bez tlaku na výkon.
Leden	Zdraví, hygiena a odpočinek; péče o tělo, pohyb a jednoduché zdravé návyky.
Únor	Osobní hranice; odmítnutí nepříjemného kontaktu, respektování „stop“, bezpečná pomoc.
Březen	Řešení konfliktů; modelové situace, domluva a náprava s podporou dospělého.
Duben	Doprava a bezpečné vycházky; názorný nácvik pravidel při pobytu venku.

Období	Téma a příklady činností
Květen	Samostatnost a přechody; zvládání změn, prosba o pomoc, podpora budoucích školáků.
Červen	Bezpečné léto; voda, slunce, neznámé předměty a osoby, opakování pravidel.
Červenec a srpen	Při prázdninovém provozu školy upevňování bezpečí, vztahů a návaznosti podpory.

7. Spolupráce s rodiči a odborníky

Rodiče jsou seznámeni s programem a pravidly školy. Učitelé průběžně sdělují konkrétní pozorování, naslouchají zkušenostem rodiny a domlouvají proveditelné kroky. Citlivé situace se řeší individuálně a v soukromí. U opakovaných obtíží se stanoví společný postup a termín vyhodnocení; dohoda se stručně zaznamená.

ŠPP nabízí konzultace po předchozí domluvě přes oficiální kontakty školy. Podle potřeb rodin může škola zařadit besedu o adaptaci, emocích, osobních hranicích nebo zdravých návycích. Rodič může předat podnět učiteli, speciálnímu pedagogovi nebo přímo ředitelce. Škola chrání dítě před znevýhodněním v souvislosti s podáním podnětu.

Při potřebě odborné pomoci škola spolupracuje s PPP/SPC, pediatrem, klinickým psychologem, klinickým logopedem, ranou péčí nebo dalšími příslušnými službami. V otázkách ochrany dítěte spolupracuje s OSPOD a podle situace s Policií ČR. Odborné vyšetření nebo léčbu škola nenahrazuje. Informace předává na odpovídajícím právním základě v nezbytném rozsahu.

8. Postupy při obtížích a ohrožení dítěte

Konflikt, agrese a opakované ubližování:

1. Učitel zastaví ubližování, zajistí bezpečí a podle potřeby poskytne první pomoc. Pomůže dětem zklidnit se; nevyžaduje okamžitou veřejnou omluvu.
2. Zjišťuje situaci klidně a odděleně, zaznamená věcná pozorování a rozliší běžný konflikt od opakovaného ubližování s nerovnováhou sil.

3. U závažných nebo opakovaných projevů informuje ředitelku a ŠPP. S rodiči dotčených dětí jedná individuálně; nepořádá konfrontaci, která by mohla ohrožené dítě vystavit tlaku.
4. Tým stanoví ochranná opatření, podporu všem dotčeným dětem, dohled v rizikových situacích a postup práce s třídou. Podle potřeby přizve odborníka.
5. Určí odpovědnou osobu a termín kontroly. Sleduje, zda ubližování ustalo a zda je ohrožené dítě opět bezpečně zapojené do kolektivu.

Přetrvávající úzkost, přetížení nebo změna chování:

Učitel nabídne bezpečný kontakt a klidnější podmínky, sleduje situace, které obtíže spouštějí, a konzultuje je s rodinou a ŠPP. Společně upraví režim, komunikaci a náročnost činností. Při přetrvávání nebo zhoršování obtíží doporučí odpovídající odbornou pomoc. Při bezprostředním ohrožení zdraví zajistí zdravotnickou pomoc.

Podezření na zanedbávání, týrání nebo zneužívání:

Pracovník dítěti naslouchá, neklade sugestivní otázky, neslibuje utajení a neprovádí vlastní vyšetřování. Zapíše datum, pozorované skutečnosti a spontánní vyjádření dítěte co nejpřesněji. Neprodleně informuje ředitelku. Škola plní oznamovací povinnost vůči OSPOD a případně další zákonné povinnosti vůči Policii ČR; při akutním ohrožení postupuje ihned. Informování rodiny se řídí bezpečím dítěte a doporučeným postupem příslušných orgánů, zejména pokud by oznámení podezřelé osobě dítě ohrozilo.

Nevyzvednuté dítě nebo nezpůsobilá přebírající osoba:

Dítě zůstává pod dohledem. Zaměstnanec kontaktuje zákonné zástupce a oprávněné osoby podle školních záznamů a informuje ředitelku. Při nedostupnosti rodiny či ohrožení dítěte škola spolupracuje s příslušnými orgány. Pokud přebírající osoba vykazuje známky nezpůsobilosti k bezpečné péči, škola zajistí bezpečný postup, kontaktuje další oprávněnou osobu a podle situace Policii ČR nebo OSPOD. Dítě nesmí být ponecháno bez péče ani předáno do zjevně nebezpečné situace.

Úraz, ztráta kontaktu s dítětem a jiné akutní nebezpečí:

Prioritou je ochrana života a zdraví, zajištění dohledu nad ostatními dětmi a přivolání potřebné pomoci. Zaměstnanec bezodkladně informuje ředitelku a postupuje podle bezpečnostních pravidel školy. Při pohřešování dítěte se okamžitě zahájí ověření místa a současně zajistí potřebná součinnost Policie ČR; nesmí dojít k neodůvodněnému odkladu. Událost a přijaté kroky se zaznamenají, úraz také do příslušné evidence.

Tísňová pomoc	Telefon
Zdravotnická záchranná služba	155
Policie ČR	158
Hasičský záchranný sbor	150
Jednotné evropské číslo tísňového volání	112

Aktuální pracovní kontakty na rodiče, oprávněné osoby, místně příslušný OSPOD a spolupracující odborná pracoviště škola vede odděleně v dostupném zabezpečeném seznamu. Ředitelka určí, kteří pracovníci k němu mají přístup, a zajistí jeho aktualizaci.

9. Dokumentace a ochrana informací

Učitelé zaznamenávají preventivní činnosti v pedagogické dokumentaci v přiměřeném rozsahu. U významných událostí evidují datum, místo, věcný popis, bezprostřední opatření, informované osoby, navazující úkoly a termín kontroly. Záznamy oddělují pozorování od domněnek. Diagnózy ani citlivé rodinné údaje se neuvádějí do veřejně přístupných třídních přehledů.

Individuální záznamy a dohody s rodiči se ukládají v zabezpečeném prostoru nebo chráněném úložišti. Přístup mají pouze oprávnění pracovníci v nezbytném rozsahu. Škola dodržuje mlčenlivost, minimalizaci údajů a spisový a skartační řád. Informace o dítěti se nepředávají ostatním rodičům ani prostřednictvím hromadných zpráv.

10. Vyhodnocování a aktualizace

Učitelé průběžně hodnotí vztahy, adaptaci a přínos činností. S podporou ŠPP projednávají opakované nebo závažné situace a upravují postupy. V lednu 2027 pedagogický tým provede pololetní vyhodnocení; v červnu 2027 ředitelka se ŠPP zpracuje závěrečné hodnocení a priority pro další rok. Před zahájením následujícího školního roku program aktualizuje.

- Zda byly preventivní činnosti pravidelně zařazovány a přizpůsobeny potřebám jednotlivých tříd.
- Jak se vyvíjí adaptace, zapojení a pocit bezpečí dětí a jejich schopnost požádat o pomoc.
- Zda jsou opakované konflikty a ubližování zachyceny včas a zda přijatá opatření pomáhají.

- Zda rodiče znají možnosti kontaktu a zda dohodnutá spolupráce a odborná pomoc navazují.
- Jaké další metodické vedení nebo vzdělávání potřebují učitelé a AP.
-

Hodnocení vychází z pozorování, pedagogických záznamů, zpětné vazby rodičů a pracovníků a kontroly dohodnutých opatření. Souhrnné hodnocení obsahuje výsledky, přetrvávající potřeby a konkrétní úkoly pro další období bez identifikujících citlivých údajů. Po závažné události škola vyhodnotí postup ihned a zavede potřebné změny.

Program je platný od 1. 9. 2026 pro školní rok 2026/2027.

Vypracovala Bc. Petra Sofková, ředitelka školy, speciální pedagog a vedoucí ŠPP.

Podpis ředitelky školy: .....

Bc. Petra Sofková

Digitálně podepsal Bc. Petra Sofková
Datum: 2026.10.09 10:23:58 +02'00'